

Češi ve světě cartoons v r. **2006** (str. 2 - 4)!

18. 1. 2007

e-GAG

Na úvod / **Steska** * Malá recenze na... / ...velkou pražskou vernisáž **Jiráňka + Vica** * **ČUK** / **Mezinárodní soutěže 2006 - naše bilance**

* **Anketa comics** / **Vhrstí** první! * **Z pošty** / Zlatkovskij * **Ze světa** / Muzea cartoons v Madridu a Tabrízu * **Slovník katalogů** / „Q“ - jako **Quevedos** (13. Humor gráfico) * **Kdo je kdo** / (až za týden) * **Hřbitovní chvílka poezie** / **Renčín** * **KomiksNews #7** * **Glosa** / **Renčín fyzikem?** * **KdyKdoKdeCo (a) Proč...** * **Dokumenty** / Hajnos, Cakmak, Slíva = o ČUKu * **KALENDARIUM** * **Ze knihy** / Dějiny grafického humoru ve Španělsku *

Slovenska / **3x** *

Aktualita / **EKOFÓR**

Propozice / Marostica;

soutěží, * **Příloha** / 50 let Evropské integrace (anglicky)

ČUK vydává GEK * **týdeník České unie karikaturistů** * **V. ročník** * (zprávy ČUK č. 210) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 07 / 03

KRESBY V TOMTO ČÍSLE: VYJIDÁK, KOVAŘÍK, BONDAROWICZ, RENČÍN, STESKA, VON REUBER, ORZUJ, PALMAS, CERVERA, VHRST, KAMBIZ...

Radek Steska; *Radek Steska*; Republika Cecha; 24,5 x 18 cm; Tinta; s/t.

Radek Steska patří ke třem desítkám českých karikaturistů, kteří se občas anebo často účastní cartoonistických soutěží. Ve světě jich jsou ročně kolem stovky. Některé vznikají, jiné zanikají. Ale autoři se mohou prezentovat světu i „nesoutěžně“ - na výstavách, v publikacích, na setkáních. Na rozdíl od soutěží, kde je možnost získat k diplomu i finanční částku, tyto projekty přinášejí spíše uspokojení z ocenění vlastní tvorby a někdy i publikaci, co potěší. Steskův obrázek je z revue *Quevedos*, vydané roku 2006 v Madridu, kde Universidad de Alcalá uspořádala XIII. mezinárodní výstavu grafického humoru. Více o tom v „*Slovníku katalogů*“.

Výsledky / Češi a ČUK – úspěchy *) v soutěžích roku 2006

Loňský rok se zásadně nelišil od dvou v e-GAGu sledovaných předchozích let. Průměrně se totiž do ČR ročně přesouvá kolem tří desítek ocenění z mezinárodních soutěží cartoons a to málem dvěma desítkám autorů. Přesněji řečeno jich v zemi několik zůstává neboť jsou z místních festivalů. Ten počet je však nízký - k naší hrdosti může tak přispět fakt, že jen šest ocenění z loňských 26 pochází od „domácích“ porot. Je to přibližně čtvrtina, takže většinu cen a diplomů získali Češi v cizině - a v nemilosrdné konkurenci. Velkých „opravdových“ cen se urodilo jedenáct pro osmici našinců, z toho třikrát ta vůbec nejvyšší pro Košťáře, Slívu a Vyjidáka - ta poslední ze Záhřebu je asi úspěchem nejvýraznějším a ve světě nejvíce kvitovaným.

Tolik na úvod - nyní už se podívejme na všechny (tj. námi evidované) výsledky českých karikaturistů na mezinárodním i tuzemském poli - a pod nimi naleznete i podrobnější komentář a srovnání s minulými lety.

Stav k 31. 12. 2006

Mezinárodní soutěže:

Aleš Vyjidák

- 11. Cartoon Festival Zagreb (Chorvatsko) - **I. cena**

Jiří Košťář - foto vlevo
- 5. Fór pro FOR (Česko) - **I. cena**

Jiří Slíva

- I. International Mug Art Festival (Polsko) - **I. cena**

- Satyrykon 2006 (Polsko) - **III. cena**

Břetislav Kovařík

- Jaka bede... 2006 (Polsko) - **II. cena**

- I. Int. Cartoon Comp. MARS 2006 "Mariupol Smiles" (Ukrajina) - **II. cena**

- Zlatý Súdok 2006 (Slovensko) - **III. cena**

- Satyrykon 2006 (Polsko) - Zvl. cena „*Andrzej Tomjaloič Foundation*“:

František Kratochvíl

- 15. cartoons contest DICACO (Korea) - **II. cena**

- Pátek 13. Piešťany (Slovensko) - **9. cena**

- Pátek 13. Piešťany (Slovensko) - **11. cena**

Radek Steska

- Zlatý Súdok 2006 (Slovensko) - **II. cena**

- Humor et vigna 2006 (Francie) - zvláštní uznání

Václav Šipoš

- Fraštácký tm (Slovensko) - **II. cena**

Miroslav Barták

- 5. Fór pro FOR (Česko) - **III. cena**

Vojtěch Jurik VHRSTI

- 6. International Editorial Cartoon Competition (Kanada)

- Certificates of Excellence

Jan Hrubý

- 5. Fór pro FOR (Česko) - čestné uznání

Miloš Krmášek

- Humorest 2006 (Česko) - čestné uznání

Jiří Bernard

- Humorest 2006 (Česko) - čestné uznání

NOS: Jiří Novák – Jaroslav Skoupý

- Humorest 2006 (Česko) - čestné uznání

Pavel Taussig (D)

- 5. Fór pro FOR (Česko) - čestné uznání

Miroslav Fojtík

- Caragiale (Rumunsko) - Excellency Prize

Lubomír Vaněk

- Caragiale (Rumunsko) - Excellency Prize

Pavel Kundera

- 4. LM international (Čína) - Excellency Prize

Jan Farkas

- 4. LM international (Čína) - Excellency Prize

Miroslav Král

- 4. LM international (Čína) - Excellency Prize

Národní soutěže a ceny:

Vladimír Renčín

- **Řád bílé opice ČUK**

Ivan Hanousek

- **Řád bílé opice ČUK**

Břetislav Kovařík

- Eko-Fór - **I. cena**

- Miss Kompost - **II. cena**

- Eko-Fór - 3. místo v hlasování veřejnosti

Oldřich Hejzlar

- Miss Kompost - **I. cena**

BUŠ - Jiří Bubla - Zoro

Ščepka

- GG Znojmo - **I. cena**

Roman Jurkas

- GG Znojmo - **II. cena**

- Miss kompost - čestné uznání

Jiří Novák

- Eko-Fór - **II. cena**

Jiří Novák – Jaroslav Skoupý

- Miss Kompost - **III. cena**

- GG Znojmo - **III. cena**

Jiří Hiršl

- ADRA - pomáhat může každý - **1. místo**

Jiří Slíva

- ADRA - pomáhat může každý - **2. místo**

Jan Hrubý

- ADRA - pomáhat může každý - **3. místo**

- Miss kompost - čestné uznání

Jan Farkas

- Eko-Fór - 4. místo

František Kratochvíl

- Miss Kompost - čestné uznání

- GG Znojmo - čestné uznání

Radek Steska

- Eko-Fór - 7. místo

- Miss Kompost - čestné uznání

- GG Znojmo - čestné uznání

Jaroslav Dostál

- Eko-Fór - 5. místo v hlasování veřejnosti

- Miss kompost - čestné uznání

Pavel Taussig

- Eko-Fór - 5. místo v hlasování veřejnosti

Jan Tomaschoff (D)

- Miss kompost - čestné uznání

Pavel Starý

- Miss kompost - čestné uznání

Jiří Bernard

- GG Znojmo - čestné uznání

Mimo ČUK:

Richard a Slavomir Svitalský

- 4. LM international (Čína) - Excellency Prize

Jiří Havlín

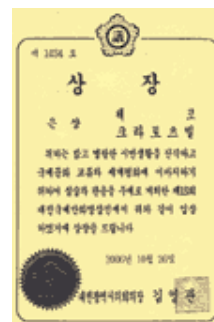
- Eko-Fór - **III. cena**

Jiří Charvát

- Eko-Fór - 5. místo

Pavel Rak

- Eko-Fór - 6. místo

Komentář k přehledu ocenění

Celkem **19 jmen** se objevilo na seznamu členů ČUK, kteří loni získali jakékoliv ocenění na mezinárodním poli. Těch **ocenění je 26**, což značí, že jen 4 autoři zabodovali víckrát než jednou (Kovařík 4x, Kratochvíl 3x, Slíva a Steska 2x). Při vědomí, že nic není tak ošidného, jako rozdílení cen různými porotami (při známém kvalitním obelání dvacítkou špičkových světových autorů) je přesto toto číslo jediným exaktním způsobem hodnocení úrovně nejen jednotlivců, ale i stavu cartoons v jejich zemích. Můžeme se samozřejmě bičovat, že „extraliga“ se takového pinožení už neúčastní - naši i cizí cartoonisté mají své jisté (nasmlouvané) v novinách i časopisech, dokonce i v těch prestižních zahraničních... Musíme také připustit, že někdy je větší úspěch být pozván na velký mezinárodní výstavní projekt, mít samostatnou výstavu v cizině... Nemusíme proto brát přehled cen vážně. Ale to je asi tak vše, co s tím můžeme dělat.

Dalších **17 jmen** je na seznamu členů ČUK, kteří uspěli na národních, tedy domácích soutěžních přehlídkách. A **8** těchto kolegů je totožných s autory úspěšnými na mezinárodním poli. Devět jich pak uspělo pouze v českém srovnání. (Počítáme tu i se členy ČUK, co se trvale zdržují v cizině...)

Pokud jde o počet **26** cen v r. **2006**, tak v roce **2004** i **2005** bylo mezinárodních ocenění o něco více – celkem **28** resp. **32** a pokud jde o autory, jejich loňský počet **19** - je však o jedno jméno vyšší ve srovnání s minulými dvěma roky - kdy šlo shodně o **18** oceněných autorů z ČUK!

Počet „kvalitních“ cen - jsou tištěny tučně (tedy mimo čestných uznání) se mění rok od roku dost zásadně (z původních **8** stoupl na předloňských **14** a zase klesl na loňských **11**). Zasloužili se o to konkrétně (získali I. až III. ceny na mezinárodní scéně) **Vyjidák, Košťýř, Slíva 2x,**

Kovařík 3x, Kratochvíl, Steska, Šipoš a Barták. Na domácí scéně též Hejzlar, Kovařík 2x, Jurkas, BUŠ, Novák a navíc také NOS, Hrubý, Slíva a Hiršl...

Co dodat? Možná to, že se tentokrát na seznamu neobjevily naše vtipné výtvarnice.

No a že rok 2005 zůstane zřejmě - aspoň co do počtu těch tučných cen - ještě nějaký čas výjimečným.

Sestavil IVAN HANOUSEK

*) Uváděny jsou jen (snad všechny?) soutěže, jejichž výsledky prošly e-GAGem. Stále je ovšem možnost přihlásit se s oceněním, které zde neuvádíme...

*) Do bilance r. 2006 jsme zahrnuli i výsledky 4. LM v Číně; soutěže, která se koná na přelomu roku. V loňské bilanci nebyli: **Jan Farkas (Czech) * Kundera Pavel (Czech) * Miloslav Kral Cesky (Czech Republic).** Dále z ČR Richard a Slavomír Svítalští. V loňské bilanci jsme totiž měli zahrnuty ještě výsledky 3. LM v Číně. Už brzy snad budeme znát výsledky 5. LM v Číně, která mívá uzávěrku v prosinci předchozího roku. Excellence Prize sice v soutěži Leng Mu znamená diplom, ale vlastně jde o ocenění účasti v širším finále - tedy ve více než stovce vybraných autorů. Nelze proto srovnávat s cenou ve stejné soutěži, ale ani s diplomem v jiných soutěžích, jako jsou třeba Humorest anebo bienále v Písku, které jsou udělovány pouze několika cartoonistům z užšího finále soutěže.

***

Materiál je ilustrován vítězným vtipem **Aleše Vyjidáka** ze Záhřebu. diplomem **Františka Kratochvíla** ze Soulu v korejštině, snímkem **Radka Stesky** s II. cenou v Prešově a **Kovaříkovým** vítězným domácím Ekofórem...

(G)

Třikrát v rozmezí pouhých několika dnů se psalo o **České unii karikaturistů** v zahraničí - i skromnou zásluhou vytrvalého e-GAGu. Hlavním důvodem je samozřejmě tradiční bilancování koncem minulého a počátkem letošního roku. V **Polsku** si povšimli vkročení do už 5. ročníku e-GAGu, na **Kypru** udílení Výročních cen ČUKu a na **Slovensko** poslal své odpovědi do ankety k minulému roku kolega Jiří Slíva.

E-Gag wkracza w piąty rok

W ubiegłym tygodniu ukazał się pierwszy tegoroczny numer redagowanego przez niez mordowanego **Ivana Hanouska** magazynu **Czeskiej Unii Karykaturzystów**. Tym samym rozpoczął się piąty rok, w którym czescy karykaturzyści (i nie tylko - na liście odbiorców są także rysownicy z Polski, Niemiec, Słowacji...) będą co tydzień otrzymywać porcję informacji o imprezach, spotkaniach, konkursach, bardzo dużo materiałów o historii karykatury, mnóstwo ciekawych rysunków i zdjęć, czyli znakomity **E-Gag**. (2007-01-09)

Fotka laureátů z loňského udílení Řádu bílé opice v New Scorpionovi

Po lehkém náznaku v posledním čísle minulého roku se nyní propagace české unie karikaturistů a e-GAGu na stránkách „**Yeni Akrepu**“ provalila naplno. Na 4. stránce vpravo dole se objevila fotka Bohoušíra, na níž jsou oceněnci + Kobra nejen k poznání, ale i jmény označeni. Na obálce, kde se již podruhé za sebou zjevila zajímavá tvář edYtora (!) je velký obraz Poláka Bondarewicze, jehož nástup do světa cartoonistických www stránek, adres, portálů a „links“ je impozantní. Jak uvádí jeho polský kolega Miroslaw Hajnos: obálku tohoto čísla YA zdobí „*rysunek Marcina Bondarowicza, který w ostatnim czasie robi prawdziwą furorę w sieci.*“ (Volně do češtiny přeloženo: M. B. dělá opravdové furore na internetu.)

Slováci udělí novinářskou cenu za vtip...

Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation (NOS-OSF) vyhlásila na **Slovensku** k 21. novembru súťaž **Novinárska cena 2006**. Jej poslaním je verejné vyzdvihnutie a ocenenie hodnotnej práce novinárov, ktorá má dôležitý význam pre fungovanie a rozvoj demokratickej spoločnosti.

V této souvislosti oslovila Jiřího Slívu s nabídkou členství v porotě **pre kategorii**

„Najlepší kreslený vtip, komiks, karikatura v printových médiách“

Současně požádala porotce o odpovědi na anketní otázky. Podařilo se nám s předstihem získat Slívovy odpovědi.

İanni nerkezi Joe Dalton (Metin Peker) biraderimizin şerrinden korusun. Amiiiiin.
Derviş Kerimoğlu (İstanbul)

Photo: Left to right: Vice-Chairman CUK "Kobra" + laureat Zahradnik-Director "Vychodoceske Muzeum, Kradec Kralove" Biennale Humorest laureat, Rencin-Czech famous cartoonist (65), laureat Hanousek-Publicist, cartoons-critic, editor weekly "e-GAG" ...
(Autor photo: Bohuslav Sir, Cz.Rep.)

1. Čo by ste vyzdvihli na súčasnej českej (ak máte možnosť sledovať, aj slovenskej) karikatúre?

- Uznávám činnosť Českej unie karikaturistů, především jedinečný internetový týdeník GAG. Unie pořádá také asi 4 pravidelné festivaly kresleného humoru. Také oceňuji aktivitu nakladatelství Slovart. Mj. i proto, že vydal několik publikací A. Borna a moji mongrafii. Díky.

2. Akú majú pozíciu komiks a karikatúra v súčasných médiách?

- Situace u nás se ustavila do "normálních" evropských kolejí. Velké deníky si ponechaly jednoho každodenního kreslíře - glosátora (LN Jiránek, MFDnes Kemel, Právo Renčín). Já už přes 8 let kreslím jednou týdně pro týdeník Euro. Humor bez slova ovšem to má horší. Humor v grafice je nicméně akceptován profesionálními galeriemi. Nevím jak na Slovensku, ale u nás nejen Born, Šalamoun a moje maličkost, ale i např. přátelé Polakovič a Klůčik ze SR.

3. Čo pre Vás znamená zisk ceny v súťaži?

Roku 1981 byl v tomto ohledu velký třesk - první cena Knokke, druhé ceny Gabrovo, Skopje, Tolentino. Dodalo mi to tehdy sebedůvěru a potvrdilo, že jsem se správně rozhodl odejít (r. 1979) na volnou nohu. Jak jsem později ale zjistil, kromě eventuálních členství v porotě krátce poté to žádné velké přínosy neznamená. Důležité jsou knihy kreseb, ilustrace v knihách a časopisech, výstavy v normálních galeriích.

Z pošty / Bonus

Dopis Michaila Zlatkovského (Rusko) Peteru Závackému (Slovensko):

Peter, privet...

Spasibo za interview (v Gage). Kak mog - prochital.

Ja dumau - xorosho. M.

Hnutí za veselé hřbitovy...

...už více než čtvrt století tiše rozvíjí svou činnost. **Pavel Pávek**, který odhalil jeden z prvých hrobů, které členové po České republice rozmístili, **vyfotil náhrobní desku o minulém víkendů**. A podržte se: **na pražském Vyšehradě!** Jak vidíte ve výřezu z jeho snímku, **Renčínovi Dlabáček a Rambousek** zde právě pořádají chvilku hřbitovní poezie:

„Ach, vždyt' jsme tu jen na chvíli, svět pobude tu déle. On na pouti vesmírem, my na cestě do ..... - A tady mi chybí rým.“

Víte-li o jiném takovém hrobu, jehož uměleckou výzdobu zajistili karikaturisté (jedno zda klasik Lada nebo to činisko Urban!), rádi takovou zprávu na stránkách e-GAGu přivítáme.

Anketa / Komiksové weby: 1. je Vhrsti!

Výsledky ankety o **nejlepší komiksový web roku 2006** ovládl plzeňský kreslíř a scénárista **Vhrsti**. Porota tvořená redaktory odborného internetového serveru **Komiks.cz** zvolila Vhrstiho oficiální stránky jako nejlepší v kategorii **Vlastní tvorba**. Vyhlášovatel soutěže k tomu poznamenává: „*Na rozdíl od většiny ostatních webů mají hledání dávno za sebou, vládne jim osobitý styl, vtip a jistá ruka. Namísto více či méně hrané drsnosti překypují přitažlivostí, optimismem a dobrou náladou, nekopírují klišé a dokáží obstát i mimo komiks. A navíc, modrá je dobrá.*“

Na svých internetových stránkách **www.vhrsti.cz** nabízí autor k nahlédnutí velkou spoustu ukázek ze své tvorby v sekcích Ilustrace, Komiksy, Obrázky, Léčivé obrázky nebo

Skicy. Sekce Novinky je neustále doplňována o aktuality týkající se Vhrstiho tvorby. „Velký dík patří také komiksovému publicistovi a webmasterovi Tomáši Hibimu Matějčkovi, který stránky podle mého návrhu prakticky

celé uvedl do života,“ doplňuje Vhrsti. Stránky jsou na internetu k vidění od roku 2005.

V kategorii **Publicistika** si hlavní cenu zasloužil internetový **komiksový katalog www.comicsdb.cz – databáze českého komiksu**. „*Přehledná designem i vyhledáváním, bohatá obsahem, rychlá aktualizací. Snaží se o úplný pohled na svět komiksu a navíc si dává práci i s nekonečným seznamem Čtyřlístků,*“ vysvětluje vyhlášovatel soutěže.

Ilustrace: „Byli jsme při tom“ - 6 dílů, deník Právo - příloha k filmovému festivalu pro děti a mládež, Zlín, 2006

O vítězi:

Jednatřicetiletý Vhrsti je členem České unie karikaturistů. Poprvé na sebe výrazně upozornil publikováním v prestižní světové antologii protiválečného komiksu Warburger v roce 2003. V témže roce mu byla udělena zvláštní cena poroty na 1. mezinárodním salonu mladého komiksu v Bělehradě. V mezinárodní tématické soutěži kresleného humoru, kterou u příležitosti World Press Freedom Day pořádal v roce 2006 National Press Club of Canada, získal Vhrsti jako jediný Čech ocenění Certificate of Excellence. Komiks Rybář se objevil ve speciálu italského komiksového magazínu Q International, který vyšel u příležitosti XX. zimních olympijských her TURÍN 2006. V roce 2006 se mohli čtenáři Deníku setkat s Vhrstiho stripem Nekonečný autobus. Jako kreslíř, ilustrátor nebo komiksový tvůrce spolupracoval s časopisy Revue Labyrint, Nový Prostor, Moje 1. noviny, Zkrat, Bedeman, K9 (Ukrajina), Plž a mnoha dalšími. Účastní se také společných výstav u nás i v zahraničí. Na podzim roku 2006 vyšla také kniha M. Čekanové a Z. Zajíčka Dva tucty plzeňských pohádek a pověstí s Vhrstiho ilustracemi.

Ze světa / Muzea a výstavy všude možně, Kambiz a Kayhan v Íránu...

Írán. Zatím předběžně: **Rahim Asgari** se raduje, neb v íránském Tabrízu, kde účinkuje jako tamní vůdce cartoonistů, má být údajně státem zřízeno „**biggest Cartoon Museum in Tabriz**“. Má se stát centrem profesionální aktivity v místě a v okolí - ale i pro e-svět. Podle fotky soudě, se to upeklo při návštěvě ministra kultury Íránu (na fotce ten menší vlevo) na vernisáži Asgariho výstavy vtipů v Tabrízu. Více se jistě časem dozvíme... I tak je snímek (vpravo je Massoud Shojai, ředitel Domu Cartoon) zajímavý! Mám to úplně živě před očima, jak **český ministr kultury**, obklopen houfem svých úředníků, **prochází na čele návštěvnického davu novou Kovaříkovu expozici v Hradci Králové** a vzápětí slibuje městu zřízení Muzea karikatury. Anebo náš Helena Třeštíková překvapí? (G-man)

JAPONSKO

KOMIYUBETSU CARTOON AND COMIC MUSEUM

Aza Tondenshigaichi
Kamiyubetsu-cho, Mombetsu-gun
099-6592 HOKKAIDO
JAPAN

MUNICIPAL CARTOON ART MUSEUM

Bonsai-cho 150
Omiya-shi
330-8501 OMIYA - SAITAMA; JAPAN

TURECKO

TURKEY CARTOON & HUMOUR MUSEUM

Ataturk Bulvari Kovacilar 12

FATIH / ISTANBUL; TURKEY

A ještě je v Turecku jedno muzeum! 17. 1. t. r. byla zahájena výstava autora jménem **Musa Kart**. Místo: **Cartoon Museum of Anadolu University**, Akcami Alley, Mahatun St., No.6, Eskisehir, Turecko. Výstava potrvá **do 15. 2. 2007**. Jak se píše ve FECO-NEWS Magazínu, od září do října roku 2006 zde měl výstavu „Hans“ čili **Ivan Haramija** z Chorvatska. ®

Návštěvnost cartoonistických stránek.

Jak se pyšní Peršani, tak návštěva na - Tabrizcartoons.com - dosáhla počtu 1.996.000 - ale dvě webadresy jsou na tom prý ještě lépe než Tabrizcartoon. První je Fanofunny (Itálie) a druhý Irancartoon. Íránci přičítají svou návštěvní úspěšnost jednak velmi přitažlivé soutěži Holocaust (ach, ten marketing!) a také precizní správě vysoce aktuálních portálů ve dvou jazycích. ®

Íránský cartoons-magazín

Vyšlo nové dvojčíslo íránského cartoonistického magazínu **Kayhan Caricature č.177-178 (viz obr.)** a v něm: výsledky 3. mezinárodní soutěže v Indii, 1. íránská konference profi-cartoonistů, výstava Tamizi & Soghрати, reportáž z Ankara cartoon festivalu... A takto (**vpravo**) vypadá obálka velkého formátu... (G)

Madrid proti násilí a ještě Mexiko!

Na snímku z říjnového Madridu (**nalevo**) je zachycen památný okamžik - právě byla zahájena výstava vtipů proti domácímu násilí (viz malý slovník katalogů v tomto čísle GAGu).

Před vánoci 2006 ji vystřídala další výstava s názvem: HUMORISTAS GRÁFICOS ESPAÑOLES EN EL EXILIO MEXICANO, o níž si snad můžeme dovolit napsat, že zachycuje tvorbu domácích karikaturistů, tvořících za Frankovy diktatury v mexickém exilu. Výstava uspořádaná péčí „Programa de Humor Gráfico de la Fundación General de la Universidad de Alcalá“ je v Madridu do 4. 2. t. r.

Roker Krzyśków

Karikaturista jako autor obalu desky - tedy CD - nic nového, ale určitě zcela přirozeného. Až je divné, že to u nás nezaznamenáváme častěji. V Polsku vyšel "Nie-trendy Rock" kapely Shout ozdobený obalem Mirosława Krzyśków. Známe ho i jako pořadatele „Jaka bede...“ (mh)

Že nás to také nenapadlo? Billboard propaguje v Srbsku výstavu cartoons **Velcí komediantí** (portréty ze soutěže „Golden Smile“). Na snímku z FECONEWS magazínu (**vpravo**) jeden z nich s hlavou Christophe Bodarda z Francie. Ale při schopnostech tamního pořadatelského týmu - co když jednou bude maxifór u silnice lákat i k návštěvě Písku? (FNm)

billboard with Christophe Bodard FRANCE

Kambiz na trůně!

Vpravo je obrázek - a níže je snímek. **Vpravo** je dílo muže na fotce, který se právě těší z vrcholné pocty. Je to slavnostní ceremoniál k výročí cartoonisty jménem **Kambiz Derambakhsh**, který se odehrál v teheránském **"The Iranian House of artists"**.

Kambiz - tak jsme ho znali v druhé půli druhé půlky 20. století. Podepisoval tak-to své průhledně čisté a krásné kresby, jimiž se rázem zařadil mezi nejuznávanější autory cartoons v západní Evropě (jmenujme např. švýcarský **Ne-belspalter**, který měl pro

objevování skutečných mistrů vtipného pera neuvěřitelně dobré oko). Že se jmenuje nějak jako Derkambeši jsme za železnou oponou sice tušili, ale bylo to v časech, kdy různých emigrantů bylo plné Německo a kdy jsme pořádně nedokázali rozlišit Írán od Iráku. Už dost let je Kambiz zpátky v Íránu, kde se těší pověsti nestora a hlavně vzoru. A svým způsobem je dones ojedinělý - vlastně osamocený. Protože mezi tisícovkami (!) nových perských karikaturistů je pořád asi jediným, který pochopil a praktikuje to, čemu na kontinentě, který je kolébkou výtvarného humoru, říkáme inteligentní cartoons. (G-men)

Pfuschi v Bazileji

Významný švýcarský cartoonista Heinz Pfister má sólovýstavu svých prací v slavném „Karikatur und Cartoon Museum Basel“. Autora jsme mohli poznat z jeho prací vystavených na Setkání cartoonistů v Písku loňského září, a tak nám „po něm zůstaly“ jeho práce na téma mosty - jak v katalogu, tak v kalendáři z CMP 2006. A příležitost sejít se s ním osobně budou mít koncem prázdnin na setkání cartoonistů v Langnau přinejmenším kolegové Košťář, Kovařík a Barták, kteří jsou tam letos z České republiky zváni... /G-men/

Bomba vybuchla v Bukurešti!

Florian Doru Crihana vydal v novém „Rumunian Reportu“ své prohlášení, že **vystupuje z rumunské FECO** a již nikdy s ním nebude vystavovat. A nadále (od 22. 12. 2006) **bude v kontaktu pouze s FECO řeckou**. Tam ode dnes žádá zasílat též veškeré FecoNewsy atp.

Proč tak činí neuvádí, ale jistě si všichni dovedeme představit bouřlivá pnutí v této prudce se rozvíjející evropské zemi. A jak víme (viz Polsko, Slovensko...) zvlášť mezi silně individualistickými karikaturisty je zatraceně těžké udržet nějakou společnou organizaci (natož myšlenku!). Konečně Vyčítal, Teichmann či Kemel také cítili potřebu se vyvázat z tolik je svazujícího chomoutu jakým je platforma ČUKu. Ale fakt je, že se z ČR nepřehlásili třeba k Bulharům... Na snímku z Řecka vidíme **Crihanu** (2.zleva) a **Cvetkova** (vpravo).

K tomu se váže i prohlášení na nové webadrese bal.ca.net, kde se 13. ledna rozběhl projekt **Balkan Cartoon Network** - jak se zde píše, patří k základním cílům nového spolčení prezentovat a promoušňovat globálně balkánskou cartoons jako jeden marketingový produkt, integrovanou součástí evropského kulturního prostoru. Ze jmen, která se angažují s podporou Řeckého ministra kultury uvedme aspoň ředitele Zemunského salonu **Bran-ko Najholda** a presidenta Bulharského FECO **Ivailo Cvetkova**. Vše se asi upeklo na otevření 1. výstavy Cartoon Bridging Cultures a později v řeckém městě Soluni, kde působí **Modern Art Museum**. Dle **Floriana Doru Crihany** zahrnuje připravený plán činnosti také rumunskou historii karikatury. (GAG)

2x z Polska

Jen pro vyvolené (vzhledem k nízkému nákladu - škoda!) je určen kalendář na rok 2007 s tuctem výborných vtipů Sławomira Łuczyńskiego.

Ve Varšavském „*Muzeum Karykatury*“, ul. Kozia 11, se 29. ledna v 18.00 otevře výstava „Opožděné jubileum - Zbigniew Jujka - novinové vtipy“. Potrvá do 18. 3. a čestný patronát si nad ní vzal sám *Marszałek Senatu Republiki Polskiej Bogdan Borusewicz* (mh)

KomiksNews #7

Pravidelná Víkendová příloha stanice Vltava uvedla v sobotu 13. ledna hodinový pořad **Bubliny útočí**. O současném rozmachu komiksu v české kotlině v něm přemítali překladatel Richard Podaný, Petr Litoš z nakladatelství Crew a publicista Tomáš Hibi Matějčík. Pánové probrali specifika vydávání komiksových publikací, nedávnou historii a současnost, časopisy Crew, W.I.T.C.H., Kačer Donald, Mickey Mouse, ale i Aargh!, Pot a Zkrat, zmínili i internetové servery nebo občanské sdružení na podporu komiksu Seqence. Za zmínku jistě stojí i nepřírozená situace na trhu, kdy se u nás v posledních letech vydávají zásadní počiny světového komiksu, mluvílo se o komiksových filmech i o původní české tvorbě. Zmíněni byli kreslíři Grus, Jerie, Kučerovský nebo Pelda a scénáristé Neff a Kopřiva.

21. ledna si od 15 hodin v restauraci v České televizi na Kavčích horách připomenou pamětníci a nadšenci **50. narozeniny** pro český komiks kultovního časopisu **ABC mladých techniků a přírodovědců**. Pozvánkou vám bude vaše nejstarší „ábíčko“, které vlastníte (ovšem ne mladší roku 2001). Všichni účastníci obdrží Pamětní list, a pro ty, kteří přijdou s úplně prvním číslem z roku 1957, s nímž na obrázku vpravo pózuje první a legendární šéfredaktor ABC a komiksový scénárista Vlastislav Toman, připravili organizátoři prý drobnou ale speciální odměnu. Účast předběžně přislíbili i bývalí redaktori včetně V. Tomana (na snímku) **(Vhrsti)**

KdoKdyKdeCoKamJak(a)Proč...

Festival kresleného humoru na Točnicku 2007

Mirek Vostrý - mirek.vostry@seznam.cz - poslal Pavlu Starému (jedinému z ČUK, kdo snad o loňský pokus projevil zájem) psaní, v němž informuje o druhém ročníku v letošním roce: „**Poučili jsme se z chyb a věříme, že letos to bude zase o něco lepší. Doufáme, že i vás, kreslířů, se zúčastní více. Loni se nás tam sešlo málo na to, že se jednalo o festival KRESLENÉHO HUMORU. Změnili jsme termín a věříme, že to bude přínosem...**“

Píše o dvou na sebe navazujících akcích „Pohádkový hrad“ (více o tom na <http://hrad.vysmato.cz>) což má být týdenní akce od 18. do 22. 6. 2007 pro „nasmlouvané“ děti ze škol a mateřských škol - součástí bude nutnost vystupování v masce hradního strašidla (má být honorováno Kč 500,- za den) s tím, že by mělo být k dispozici 5 - 7 lidí den co den (lidí různých). Vlastní „Festival kresleného humoru aneb VTIPOTOČ“ (blíže na <http://vtipotoc.vysmato.cz>) se bude konat o víkendu 23. a 24. června 2007, bez honoráře ale s ubytováním a jídlem zdarma. Číslo na optimistického organizátora: „*Bude to podobné loňskému, ale lépe zorganizované!!!*“ je 739 289 918. Mezi adresáty nabídky na účast ve **Vtipotoči** jsme dešifrovali mimo Starého také Luďka Zdražila, Zdeňka Mareše a Václava Šípoše.

Více o čerstvé výstavě **Pavla Matušky** v Hradci Králové (jde o nám odjinud i z alba a tedy z e-GAGu staré známé „Usmívání) se náruživí ctitelé autora jeho díla (včetně fotek - **viz obr vpravo**) dozví na webové adrese: www.fotodrbu.eu. ®

Nedopatřením vypadla z minulé aktuální malé recenze na vernisáž **Salonu BUŠe** řádka se jmény kolegů z ČUK, kteří byli nejen též přítomni, ale byli v Mánesu - coby přespolní - vysloveně za celebrity: **Kubec, Novák, Skoupý** (dle á-bé-cé-dy)

Pokud vám chybí zprávy o neutuchajícím **Josefu Poláčkovi z Varnsdorfu**, tak se uklidněte, kolega stále funguje na plný plyn. V galerii „D“ tamního **Městského divadla** se v lednu až březnu představují „**Tváře**“, kolekce sestavená z jeho prací. „*Tvářím nedávám názvy ani jména. Chci jimi pouze uchopit diváka a vtáhnout ho k rozhovorů s klaunem, básníkem, s dívkou se snivýma očima, milencem, stařečkem - ale i s pračlověkem, tyranem, válečníkem, zlosynem....*“ píše Josef Poláček ve výstavním letáku. (G)

frk60.aspweb.cz

František Kratochvíl, jeden ze „starců starých“ je na čele progresivního trendu současné cartoonistiky. Jako jeden z mála příslušníků generace českých „sátníků“ si buduje netovou prezentaci a pěstuje živou e-mailovou komunikaci. Zde vidíte logo jeho stránek (ve skutečné velikosti je animované) a zde je Kratochvílova inovovaná webadresa: <http://frk60.aspweb.cz>. Jistě kolegu potěšíte, když mu pošlete zprávu, že jste si ji prohlédli...

Humorné **erotické obrázky**, aneb čtrnáctidenní obrázkový **kalendář**, vydali **NOSové** čili „**Novák, Skoupý 2007**“ v nakladatelství Rudolf Tesař z Opavy.

Vhrsti se coby celebrita českého komiksu ocitl na obrazovce **ve vysílání Primy** v rámci zpravodajského bloku regionálního vysílání TV ZAK - stalo se 16. 1. 2007 ve 18:43 h.

3x ze Slovenska / Vtip.sk; Stovka z reklamy; Ďuržův kalendář

* Aj e-GAG už písal o **novom humoristickom mesačníku** pod Tatrami - „**VTIP.SK**“, s rodným číslom 2006 (jeseň). Dve nové správy o ňom. Dobrá aj zlá. Najprv tá dobrá - **prežil rok 2007**. A zlá je - že iba **ako dvojmesačník**... Stále je to však viac časopis vtipov, ako karikatúr. Zatiaľ si pre spoluprácu žiadnych známych karikaturistov nezískal. S výnimkou známejšieho **Krištofoviča**...

* Aj keď známy slovenský výtvarník a karikaturista **Miro Ďurža** (1944 - 2006) odišiel vlni v lete tam, odkiaľ už niet návratu, stihol ešte nakresliť a odovzdať do tlačiarne svojich tradičných 52 humorných kresieb, pre novomestskú firmu K+J+G Odkvapové systémy - Klampiarske prvky. Firemný kalendár - **Týždňový nástenný kalendár VTIPY 2007** (300 x 220mm) s najnovšími kresbami Mira Ďuržu - má poradové číslo 8. Žiaľ, osmička je aj posledným poradovým číslom. Ale, aj nemusí byť. Pokiaľ sa firma v budúcnosti rozhodne pokračovať vo vydávaní svojho už zavedeného a obľúbeného kalendára s karikatúrami, môže použiť aj kresby z jeho bohatého autorského archívu...

* **Tomu tliekame!** Šancu pre publikovanie 52 úsmevných obrázkov v roku ponúkajú od roku 2006 aj **reklamne týždenné noviny jedného nemenovaného slovenského "plechového" ret'azca**. Na stránke "Zábava" píšu - enausmentujú : - Ak vás rozosmial nejaký vtip, podeľte sa o neho aj s ostatnými čitateľmi. **Môžu to byť vtipy písané aj kreslené**. Pri kreslených si kladú podmienku - "**musí ísť o váš originálny nápad a kresbu**". A dodávajú, že **autor kresleného vtipu dostane od nich 100,- Sk** (za písaný polovicu)... V závere roka sa šťastie usmialo na **Pavla M. Kubiša** z B. Bystrice. Za odmenu si mohol hneď kúpiť aj dve kilá banánov, pekných žltých. A ešte mu aj "dve kačky" zvýšili... Svojou lapidárnou kresbou sa pokúsil ilustrovať známy vtip, keď čašník ponúka dvojicu pri stole dobré *suché víno* a pán mu odpovedá - *tak nám nasýpte*... Mne sa ľúbil aj jeden snáď originálny písaný (aj keď EdY-tor im veľmi nefandí) - tak dovoľte: - *Aký bol pre teba koniec roka? Stratový! Zo záchytky som sa vrátil s prázdnu hlavou a s prázdnu peňaženku*...

Ale poďme opäť k meritu veci. Je tu šanca pre kresliarov, autodidaktikov, skôr amatérskych kresliarov (aspoď doteraz ich mená sú pre mňa takmer neznáme), ako to dokazuje aj výtvarná úroveň kresieb (Iste využijú ponúkanú príležitosť vidieť svoju originálnu kresbu v novinách. Nepredpokladám, že na ňu reflektujú karikaturisti s menom) . Pre kresbu neškolenú, laickú, diletánsku, prvoplánovú (ktorá by inde svetlo sveta v médiách asi neuzrela, možno ešte vo Wolovinách), ale úprimnú, takú akú kupujúci asi aj očakáva, ktorá ho osloví, na

chvíli možno aj pobaví, a po "akciovom a výhodnom" nákupe spolu s novinami skončí v koši. A pre autora publikovanej kresby je tu navyše hneď aj povzbudenie na doplnenie nákupného košíka... Ak nápad tohoto "plecháča" budú nasledovať aj ďalší slovenskí "tin-áci", majú sa ďalší slovenskí karikaturisti z druhej "nastupujúcej" línie, ale aj mladí začínajúci autori... Starší sa pripomenúť, mladší sa predstaviť...
(Peter Závacký)

Malá recenze na... / ... vernisáž „Pred a Po“ (Jiránek + Vico) v Praze

Motto: Výber z kresieb dvoch autorských osobností, ktorí PRED rozdelením republiky publikovali spoločne v československém denníku Lidové noviny a kresieb, ktorými PO rozdelení reflektovali na dianie v samostatných republikách.

PRED

To místo má pro moderní český výtvarný humor zvláštní atmosféru. Tudy kráčely nejen její dějiny, ale šli i jejich velikáni. Vždyť tady se počátkem poslední dekády minulého století na poloprázdných chodnicích běžně zjevovaly pozoruhodné osobnosti - byť většinou nevelké svým vzrůstem. Tudy

táhl do hostince Vláďa Jiránek Dušana Pálku, aby potkali opačným směrem - také ovšem do hostince - směřujícího Honzu Steklíka s Karlem Neprašem. S dítětem či se psem zde z bytu v Jilské 15 vyrážel na obchůzku Standa Holý, aby jen o pár domů dál, na nejbližším rohu, poklábosil s Mirkem Bartákem, který sem dvě desítky let chodil přes rozdělovací třídu „na ranní“. Pavlač měl Barták s výhledem do Jilské a vchod do ateliéru ve Vejvodově č. 1.

Tady - hned za chrámem sv. Jiljí, kde jsme u dominikánů za komoušů dávali křtít své syny - a hned vedle domu, v němž vdova Madla Holá stále ještě stále provozuje kavárnu s galerií (a kde skladuje nevydražené Dostálové vtipy z loňska) - se v úterý 16. ledna otvírala výstava špičkové československé „publigrafiky“. Ta pomlčka mezi slovenskou a českou částí chybí úmyslně, neb oba autoři kreslili ještě do bezpomlčkových „lidovek“, zprvu dokonce na jejich titulní stranu. Achich ach, kde jsou ty časy, kdy politický deník uváděl své zprávy a komentáře výstižnou a přesnou politickou karikaturou? Ne tou nudně portrétní, ale humornou a konkrétním osobám skvěle padnoucí!

PRI

V místě s naznačeným *geniem loci* se ještě dnes, občas, jakoby zázrakem zjevují mezi artefakty turistického průmyslu záblesky z dávných časů. Stává se tak v domě číslo Jilská 16, kde sídlí **Slovenský kulturní institut**, který snad každý rok dává prostor výstavě slovenských autorů výtvarného humoru. Představují se tu zásadní knihy, kterých se na Slovensku rodí víc než v Čechách, besedují tu autoři, dovezení sem z Bratislavy. Tentokrát se však dostalo místa i času návštěvě až z dalekého Prešova a - snad aby se to vyrovnalo - i z nedaleké Pařížské ulice. **Fedor Vico a Vladimír Jiránek** coby autoři výstavy „**Před a po**“ se sešli, aby spolu s pamětníky zavzpomínali na časy společného /škoda, že marného!/ pinožení ve prospěch národa, státu a lidstva vůbec. A současně aby ukázali, co kreslí pár tisícovek dnů po té. Tedy co soudí o dnešku, který už každý zažívá jinde a prožívá jinak. Ale, neb jsou to mistři svých per, jejich pohled je pořád přesný, jejich obrázky jsou výstižné... a náš smích před nimi je i dnes obdivný.

Takže: vernisáž se konala ve stísněných prostorách besedního Modrého sálu v I. patře (dole zel prázdnou hlavní výstavní sál, plný jakýchsi jalových fotografií) a zájem o výstavu i o oba vystavující překonal očekávání (ne naše, ale pořadatelského domu). Vzácnost okamžiku netkvěla v tom, že mezi řečníky na zahájení promluvila i jeho excelence slovenský

ambasador v Česku, ale hlavně v tom, že u mikrofonu stanul i Vladimír Jiránek, jehož výskyt i při těch nejvýznamnějších seancích je mizivý. Však také se na oba autory vrhly hned po oficiálních projevech houfy zájemců o podpisy a věnování... Vladimír Jiránek se plně přihlásil k Fedorovi Vicovi a přesně stanovil, proč ho má rád: pro jeho odvalu, houževnatost: „*Je to člověk, který se nebojí*“. A také pro jeho schopnost sebeironie, která dle Jiráňka není na Slovensku běžná. „*Fedor je kamarád. Když ke mně vejde, vejde s ním do bytu energie.*“

Další pánové, slovensky Miro Vico (brat) a česky Josef Kučera (kobra) vtipně pohovořili o tom, co na autory věděli, Kobra zmínil i úlohu Vládi jako člověka, který ČUK pomáhal svým nasazením v jejích počítačích dělat jméno, význam Fedora (čestného člena ČUK) pro naše pochopení slovenské scény a nezměrný význam obou pánů pro českou i slovenskou novou kresbu - politický výtvarný komentář.

Pomineme-li chlebíčky a víno, všimněme si ještě minikatalůžku (4 stránky A5), jenž zde byl nabízen (a využíván k podpisům obou autorů). Šest vtipů (3:3), jeden čánek z LN z r. 1999 od I.H. o Jiráňkovi (znáte ho z GAGu) a jeden text o Vicovi. Katalog k výstavě sestavil (zase ta energie!) Fedor, počítačové zpracování: Jakub a Bohdan Vico, Prešov - januar 2007. Dlužno dodat, že vedle oficiální pozvánky Slovenského institutu vyrobil Vico ještě jednu, v níž do optima dovedl ideu výstavy - tedy obou figurek v jednom sloučeném obrázku u hraničního patníku (znáte z GAGu).

I výstava je takto dvojediná. Autoři se tu prezentují společně, vesměs na kopiích

z první stránky „lidovek“, kde se oba (ještě s Renčínem) střídali. A také zvlášť, po stranách od centrálního panelu, kde visí jejich vizitky, portrétní foto a texty o nich.

Diváci, včetně proslulého redaktora Zdeňka Šálka (z MS) odcházeli spokojeni. Ti z ČUKu (mj. Pillvein, Jurkas, Hejzlar, Koutek, Kovařík, Major, Dostál, Starý...) si odnášeli nejen leták, ale i plakáto-katalog z prešovské výstavy Vicova „UZOLu“, kde jsou i jména českých vystavujících.

A edYtor si po cestě z vernisáže ještě vyslechl od Jiráňka, že už to někdy chce dost sebezapření, přinutit se konzumovat všechny ty stovky vět, kterými se politici tak baví. Ale profesionalita kreslíře zatím vždy zvítězila. A teď se podržte - hlavní radostí známého ironika prý nyní je: sedět doma v křesle, obklopen milujícími vnoučaty a kreslit jim různá zvířátka! Škoda, že jsem se nenarodil jako Božen Němcov, třeba bych místo těchto řádků sepsal novou idylu. Nesla by název „Dědeček“. A poslední větička: „Šťastný to muž.“

(Ivan Hanousek) Foto: GAG

Na snímcích jsou (vždy) zleva Vico a Jiránek, Vico a Jiránek, Major a Dostál...

PO

Po zahájení výstavy a po podepisování knížek a památníků se oba hlavní aktéři přesunuli do proskleného salóňku, kde se podávalo malé vinné občerstvení. Pan Jiránek stál skromně v koutku, Fedor Vico stále s někým hovořil a něco zařizoval a my – přátelé kr. hu. jsme debatovali o všem možném. Posléze bylo rozhodnuto přesunout se do nějaké blízké hospody a uctít přátele ze Slovenska českým pivem. To už mezi námi nebyl ani pan Jiránek, ani edYtor – oba již odešli za svými pracovními povinnostmi.

Jeden stůl v hospodě „U zeleného stromu“ nakonec obsadili Kovařík, Dostál, manželé Kobrovi, Katka Ševčíková, manželé Hejzlarovi a Jurkas. Druhý stůl byl obsazen Fedorem a Mirem Vicovými a jejich příbuznými a přáteli z Prahy. Kvalita piva byla výborná, i když 2 cm pod rysku, ale to se po reklamaci zlepšilo. Obě skupinky se výborně bavily a prolínaly, a asi v půl deváté jsme se my - Pražáci - odebrali do svých domovů. Bylo to příjemné zakončení úterního odpoledne, i přes Kobrovu čepici, která se mu na výstavě ztratila z věšáku.

Text a foto: **Roman Jurkas**, Praha (U zeleného stromu)

Knihy / Španělská edice dějin karikatury

Při pohledu na nabídku teoretické či historické literatury o cartoons se člověku vedle slin v ústech sbíhají i myšlenky nad nimi, tam kde dlí čelní mozkový lalok. A kde se začnou vyskytovat myšlenky. Celkem jsou tři:

1. - buď se člověk musí naučit španělsky. Nebo
2. - si počkat, až vyjdou tyto publikace - přeložené - u nás. A za
3. - najít u nás universitu, která by se začala teoreticky věnovat cartoons jako je tomu ve Španělsku (a dalších kulturních zemích světa) a přimět ji, aby začala taková témata zpracovávat a podobná díla vydávat v češtině (třeba od českých autorů)...

Při tempu naší země, kterým se blíží k obecným zvyklostem zemí déle se těšících svobodě, nehrozí ani náhodou, že bychom se (většina z nás) z výsledků úsilí shrnutých do bodů 2 a 3 mohli dožít. Obávám se, že i při vyvinutí velké snahy a za použití těch nejsilnějších argumentů může dojít pouze k tomu, že bude ta potřeba aspoň vyjádřena a v lepším případě dokonce nastartována. Tedy že nějaké nakladatelství uzná, že by možná vydávat takové publikace nemuselo být hloupé. A že nějaká vysoká škola, ať už umělecká, žurnalistická nebo jen humanitního směru, by žánr dějiny cartoons (řeknu-li to hodně zúženě) zařadila do sféry svých bádání a oblast grafického humoru do své výuky.

Edici „Historia del Humor Gráfico“ vydávaná ve Španělsku „Fundación universidad de Alcalá“ v edici „Milenio“ (jak vidět **na obr.**) tvoří zatím 5 publikací, které se věnují historii výtvarného humoru v Mexiku, Portugalsku, Španělsku, Venezuele a Brazílii (tedy v iberoamerické kulturní oblasti). Dalších devět zemí je na řadě, včetně Kuby a Argentiny, desátá má být publikace shrnující dějiny středoamerické karikatury v jednom díle. Každou knihu sepsal a vybavil jeden autor - není divu, že Portugalsko zpracoval Osvaldo Macedo de Sousa, organizátor portugalských soutěží a tamního muzea periodik, které věnuje zvláštní pozornost právě cartoons.

Takto na dálku, byť s pomocí nedocenitelných internetových berliček, nelze seriózně o kvalitě textů a vzhledu obrazového vybavení nic odpovědně říci. Universitní zázemí ovšem napovídá, že půjde o práce zralé a jistě seriózně zpracované. Než se naučíme španělsky anebo než se najde nějaký hispanista křížený s filantropem, seknutým láskou ke kresleným vtipům, který by aspoň jednu z knížek převedl do češtiny či slovenštiny, nutno jen vzít na vědomí, že takové projekty nejenže jsou možné, ale dokonce už za hranicemi naší země fungují.

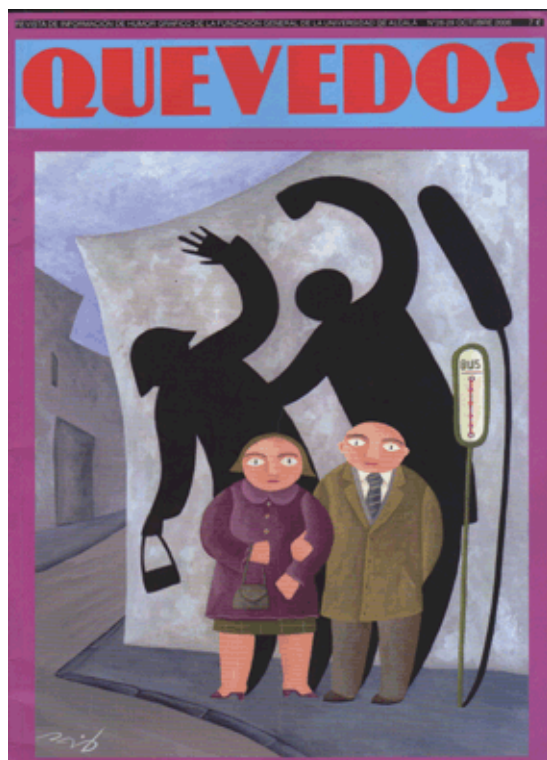

(IH)

Malý slovník katalogů / Q jako Quevedos (Španělsko)

Je to katalog a není to katalog. Je to magazín a není to magazín. Je to magazín nebo spíš občasník, který vychází jen 3x v roce a roční předplatné je ve Španělsku 10, jinde po Evropě 13 Euro. Jednou v roce se však vydává za katalog.

Tím důvodem k poslednímu přestrojení byla **XIII. Muestra Internacional de Humor Gráfico**. Tato nesoutěžní přehlídka grafického humoru s významnou zahraniční „spoluúčastí“ se odehrála v říjnu až prosinci roku 2006 v Alcalá de Henares u Madridu. Katalog je

dvoučíslem č. 28 - 29 časopisu (netuším zda se jmenuje **QUEVEDOS** nebo **QUE VEDOS**). Jak vidíte, je za „e“ docela mezera, a jinde v sešitu jsem to (ani psané minuskami) už nenašel.

Sborník má velký - áčtyřkový - formát = 80 + 4 stran plných barevných (většinou) příspěvků na téma domácího násilí. Myslí se tím zřejmě násilí na ženách - nebo si to aspoň tak vyložila většina autorů. Dva vstupní texty na toto téma jsou španělsky a následuje „índice“, což je zřejmě index, tedy seznam vystavujících - jména jsou řazena pěkně po státech (vše abecedně) a doprovázena číslem stránky, na níž se dílo jmenovaného autora nachází. Takže „muslimský“ obrázek Radka Stesky z 1. stránky tohoto GAGu je v katalogu na str. 66. Pokud se díváte, že stát počínající písmenem „Č“ je v abecedě tak hluboko, tak je to tím, že je zde veden dle zmatečného oficiálního označení naší drahé vlasti jako Republika Česká (Checa) a tak jsme se ocitli těsně před Ruskem. Těch států je 34, z toho málem půlka (16) latinskoamerických. Téměř padesátka (čtvrtina) autorů je z domácí země, zdatně jsou

zastoupeni i Argentinci a Mexičané. Ze střední Evropy do toho moc nevidíme, ale je od pohledu jasné, že je rozdíl být Španěl (či španělsky mluvící Američan) nebo Portugalec (portugalsky mluvící Američan). Brazilci a Portugalci jsou v katalogu dohromady jen v pěti...

Českou účast zajišťoval jen kolega Steska, není však vyloučeno, že výstavu obeslal i leckdo jiný, ale do výběru pro vlastní výstavu už se nedostal. Také Polsko tu má jediného autora (Frackiewicz); Rusko (Kononov), Ukrajina (Goutsol), Bulharsko (Stankulov), Čína (Xu Xiao), Kypr (Cakmak) a několik dalších zemí jakbysmet. Tým Německa je dvoučlenný (Schlegel a Pohle-ová) právě

tak Srbsko (Milenkovič a Miloradovič).

Více než v katalogích, které máme častěji tu čest vidět, se zde dá sledovat hispánský styl. Dá-li se to ovšem tak nazvat, neb jde o roztržštěnou směsku, držící pohromadě především pestrobarevností a jakousi přehnanou snahou o velké pitvoření se ve tvarech postav a figurek. Ty mají jasně daný smysl - být od prvního pohledu k smíchu. Jsou zde však díky rozmanitému složení vystavujících z několika kontinentů zastoupeny i fóry kladoucí více důrazu na grafickou čistotu ba i jakousi (tu skrytější, tu naopak viditelnou ba naivnější) symboliku. A

z výběru obrázků by mohla mít radost jakákoliv redakce, která se rozhodne věnovat se „ženské otázce“. Ale nebude. Proč, to už je téma k dalšímu článku. A ten by byl o situaci v našich redakcích, kde není nikoho, kdo by o takových zdrojích, které v e-GAGu pravidelně „prozrazujeme“, měl poněti či vůbec jevil zájem.

Naše ukázky patří následujícím autorům. Na obálce je velmi povedená tempera od **Davida Vela Cervery (Španělsko)**, autorem poněkud „neumělé“ kresby Araba domalovávajícího svému harému úsměvy na roušky je **Adrián Anibal Palmas (Argentina)**. Kolorovanou kresbu muslima s nákupním vozíkem plným dobře baleného ženského zboží vystavila **Raquel Orzu-ová (Uruguay)**. A ještě tu najdete hlavu „ženy s natáčkami“ od známé FECO cartoonistky **Any von Reuber (Argentina)**.

Závěrem se sluší pochválit před nastoupeným čtenářstvem kolegu Jiřího Hiršla, který toto (a ještě předminulé) číslo Quevedosu pro účely recenze v GA-Gu poskytl. (IH)

Glosa / Renčín fyzikom!?

Karikatúra už dávno nie je iba zbraňou bezmocných, ani len humorným pohľadom na svet. Karikatúra dnes je aj názorom na svet - vzácnou osobitou obrazovou filozofiou myslenia jej autorov. Často podceňovaná karikatúra, zvaná vo svete karikatúry jednoducho kartun (píš radšej cartoon) má recht aj svoju výpovednú power (čítaj radšej pavr), nech to má aj svoju silu.

V cartoon, nie tak *dávno Dáni dokonca dokázali doma dômyselne dokonale demonštrovať dielom dobrej domácej proviniencie divy - dali dôkaz divákovi dod'aleka doskonalne doceniť desivú doménu* - jej naozajstnú silu.

A zírali nielen priaznivci kartun, ale predovšetkým svetová verejnosť.

Že je to tak, rád by som to názorne ukázal na príhode z nedávneho obdobia. Skutočne dobrá karikatúra dokáže dokonale váhou svojej obsahovej výpovede vytvoriť vysoký goodwill svojmu výtvarnému autorovi.

Laureát súťaže kresleného humoru Prazdroj českého kresleného humoru 2005 z mesta piva Plzne - **Vladimír Renčín**, tiež čerstvý laureát Radu bielej opice 2006, žijúci klasik kresleného humoru z Hradca Králové, si priam s ľahkosťou poradil s témou piva, ktorá nestratila nič na svojej aktuálnosti /porota bez váhania vytiahla desiatky/, keď jeho politickí glosátori z ľudu - Dlabáčkovia, Rambouskovia a Márie svetlo prežili doby temná (pre svoje filozoficko-tragické výtvarno-slovné kreácie si vytvoril prostredie demokracie ešte dlho do perestrojky...) a živnú pôdu nestratili ani v demokracii, kde sa už všetko smie (predpovede tzv. uštipačných prognostikov o ich predčasnom penziovaní sa nenaplnili), a o ich priam filozofické pohľady a úvahy o svete a živote je stále veľký záujem a majú stálu zelenú v tlačených mienkotvorných médiách.

Nie je bez zaujímavosti, že Vladimír úspešne kreslil aj pre zahraničie, okrem iného aj pre londýnsky *New Scientist* a či americký *The Bulletin of the atomic Scientists*. Aj napriek tomu, že ide o úzko zamerané vedecké periodiká, ich ilustrácie zvládol tak s ľahkosťou a profesionálne presvedčivo "renčínovský", že dokázal nakoniec pomýliť aj slávneho ruského karikaturistu moskovčana **Michaila Zlatkovského**, tiež rodeného filozofa-tragéda, ktorý však slovné úvahy nahrádza so svojou majstrovskou výpovednou obrazovou kreativitou bez slov (*karikatúra je umenie bez hraníc, jazyk karikatúry je zrozumiteľný všetkým*), svojho rovesníka, a to tak, že ho považoval za svojho profesného kolegu, nielen ako výtvarníka, ale prekvapujúco aj ako fyzika. Sám totiž

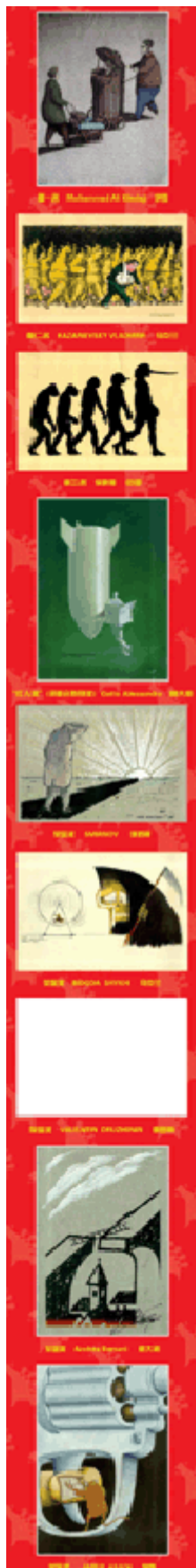

pôvodne vyštudoval jadrovú fyziku (MIFI v Moskve) a ako mi prezradil, **za fyzika považoval aj českého kolegu Vladimíra**. Ani vo sne ho nenapadlo, že ide o absolventa strednej **ekonomickej** školy, preto keď sa to dozvedel neskrývane zíral!

Aj preto Vladimír Renčín bol, je a zostáva Renčínom, spoľahlivou zárukou a chránenou značkou českej cartun vo svete... Súčasne tiež dokazuje, že karikatúra nie je iba o lepšom videní, ale aj a predovšetkým o myslení...

Peter Závacký, Slovensko

Kresba: *Vladimír Renčín* (Veletucet, 1988)

Výsledky / Čína - The 1st International China Humour Cartoon Compet.

1. Mohammad Ali Khalaji	伊朗
2. Kazanevsky Vladimir	Ukrajina
3. 第三名 侯晓强 中国 (评委会特别奖) Čína	
4. Gatto Alessandro	Itálie
5. Smirnov Igor	Rusko
6. BOGDA SHYKH	乌克兰
7. Družinin Valentin	Rusko
8. Bersani Andrea	Itálie
10. JABER ASADI	伊朗*)

*) Oceněné obrázky (až na jeden!) vidíte orientačně ve sloupku **vlevo**. Bersaniho obrázek známe z katalogu a výstavy **Mosty v Písku**. Přesné výsledky včetně jména Číňana a státních příslušností dalších 3 oceněných autorů přineseme až budou k mání i jinde než na čínském webu.

Propozice soutěží / Marostica; Hvězdičky od Iránců;

U M O R I S T I A
M A R O S T I C A

39th UMOREISTI A MAROSTICA 2007 - Italy - BEAUTY

Téma: Beauty (krása)

Deadline: **April 2007** (Exact date will be announced - až poté bude zařazen do Kalendária)

Adresa:

Umoreisti A Marostica; Piazza Castello 12; 36063 Marostica - Vicenza - Italia
Complete details will be announced later, but as it was in previous contests, these are the regulations:

Kategorie: a) Cartoon, b) Strip

Počet prací: Max. 3

Cartoon should be **original and without word**. A short biography and the entry form should be attached.

Formát a technika: free

Website: <http://www.umoristiamarostica.it/>

E-Mail: info@umoristiamarostica.it

<http://www.irancartoon.com/contests/indexContest.htm>

Jedním z nejpraktičtějších (a nejaktuálnějších) portálů cartoons s mezinárodním zaměřením je anglická verze **irancartoons**. Seřadíme-li si tamní anonce na nejbližší mezinárodní festivaly podle ratingových hvězdiček, vyjde nám následující pořadí (hodnocení) s nímž se lze dle našich zkušeností celkem ztotožnit. Chybí zde ovšem některé známé a již vyhlášené soutěže, jako kupř. slovenský Zlatý Soudek. Oproti hodnocení na FECO-webu není zde jasně formulované (pětibodové) kritérium, ale je jisté, že vedle „dobrého dojmu“ a tradice hraje v oceňování soutěže svou roli i výše peněžních odměn.

* * * * *

16th EURO-KARTOENALE - KRUISSHOUTEM - 2007 Belgie
The World Press Cartoon 2007 - Portugalsko
The SATYRYKON 2007 International competition - Polsko
Knokke-Heist International Cartoon festival 2007 - Belgie
The 13th International Ankara Cartoon Festival 2007 - Turecko
The First International China Olympic Cartoon Competition 2007/8 - Čína

* * * *

The First Tabriz Competition 2007 - Írán
Biennial of humor and satire in the arts Gabrovo 2007 - Bulharsko
6th HumoDAEVA International Cartoon Contest 2007 - Rumunsko
The 5th Porto Cartoon world Festival 2007 - Portugalsko

* * *

všechny ostatní festivaly (většina z těch, které uvádíme v Kalendáriu GAGu)

* *

Montenegro international cartoon contest 2007 - Černá Hora

*

žádná soutěž

Oprava - jak už jste si možná stačili všimnout, v minulém čísle jsme uveřejnili nový termín uzávěrky 7-77 INTERNATIONAL CARTOON COMPETITION v Ankaře. V Kalendáriu však strašilo nadále špatné dubnové datum. Tentokrát už je to správně: 15. února.

KALENDÁRIUM	AKCE 2007	DATUM	GAG č.
Plápolání!	Škola - kalendář ČUK - PRAHA	20. 1. 2007	06-46
leden	Int. cartoon festival - Knokke-Heist, Belgie	26. 1. 2007	06-41
	„Karneval“ - Strumica, Makedonie - nové!	27. 1. 2007	07-01
	World Press Cartoon - Sintra, Portugalsko	31. 1. 2007	06-30/1
	„Sníh a hory“ + „volné“ - Kolasin, Černá Hora	31. 1. 2007	06-41
únor	Satyrykon - Legnica, Polsko	1. 2. 2007	06-46
	Dutch Cartoonfestival - Bergen o. Z., Nizozemsko	1. 2. 2007	06-46
	„Králové“ - Tabriz, Írán	4. 2. 2007	06-36
	Syria 2007 - Damašek, Sýrie	15. 2. 2007	06-46
	„7-77“ děti - Ankara, Turecko	15. 2. 2007	06-49
	„PIVO“ - Zlatý soudek; Prešov, Slovensko	19. 2. 2007	06-45
	Cemal Nadir - Bursa, Turecko	21. 2. 2007	06-43
	„Jaka bede...“ - Jedbawno, Polsko	25. 2. 2007	06-30/1
	Don Quichotte - Německo (Turci)	28. 2. 2007	06-45
březen	„ Svět trvá, dokud se směje “ - Gabrovo, Bulharsko	1. 3. 2007	06-42
	VI. HumoDAEVA - Deva, Rumunsko	1. 3. 2007	06-45
	„ Zabíjení poslů “, Editorial cart. cont. - Ottawa, Kanada	30. 3. 2007	06-47
	„ Globalizace “ IX. PCWF - Porto, Portugalsko - NEW!	31. 3. 2007	07-02
	„ Noviny “ - Kozuchów, Polsko - NOVINA!!!	31. 5. 2007	07-01
	„ Král fotbal “ Cartoonfestival - Zemst, Belgie - Nové!	31. 5. 2007	07-02
prosinec	China Olympic - Peking, Čína - Nové!	31.12.2007 *)	06-49

*) uzávěrka čínské soutěže k OH se týká hlavních cen soutěže. Mimoto se každý kalendářní měsíc - zřejmě už od prosince 2006 - udělují i ceny měsíční.

POZOR: Není-li v propozicích uvedeno jinak, je datum uzávěrky **posledním termínem pro přijetí záilky** organizátorem (nikoliv tedy datem odeslání) **Červeně** jsou označena čísla GAGů s novými soutěžemi.

Propozice i výsledky soutěží zveřejňované v e-GAGu mají výhradně informativní charakter. Jediným směrodatným a závazným zněním jsou celá **originální pravidla soutěže** vydaná organizátory! (e-GAG neručí za chyby a překlepy v KALENDÁRIU)

OMLUVA - Jak vidíte, jsme už na straně 17 a GAGu pořad není konec. V tomto čísle proběhla pro nával aktuálních a převratných materiálů surová závěrečná čistka, které padly za obět' i některé stálé rubriky jako „Citát na tento týden“, hlavně však delší materiály včetně rubriky „**Kdo je kdo ve světě cartoons**“ - takže snad příště!

